

Sembla que la localització més important i probablement més antiga, sigui el nom del poble *Maicas* al baix Aragó, 309 hab., 15 k. al NO. de Montalban i 40 al Sud de Belchite (que no hi posin accent ni dièresi no prova res).

L'àrea indicaria mossarabisme o arabisme; però això últim a penes es pot concebre en un mot d'aquests sons i estructura: no existeix una arrel *myq*, per poder admetre que vingués d'un derivat àrab amb preformativa *ma-* caldria que fos accentuat en la *i* 10 però això està descartat pel veïnatge de *q* i de *'ain* (que faria pronunciar *e* no pas *î*); altrament tampoc existeixen arrels *hyk* ni (a penes) *hyk*.

Posant en primer pla el NL aragonès, em pregunto d'on pot venir. Si és que s'accentua *Máicas* (cosa 15 que ignorem) es podria pensar en *MAGĪCAS* 'bruixes' o 'terres embruixades'. Però llavors no expliquem bé l'accentuació *Maiques* quasi general entre els valencians. No veig gaire perspectiva de solució car un nom pre-romà en -ACO-, o -ACA, amb imela extrema 20 *ā > i*, a penes concebible en el P. Val., està descartat en una zona tan nòrdica com la del *Maicas* de Montalban.

Suposant que aquest s'accentuï *Maicas* (cap indicatiu hi ha que ho negui), i que sigui nom de creació un 25 poc tardana, potser podria ser un nom aragonès *Amā(d)icas* amb pron. baturra i deglutinació de la pseudo-prep. *A-*. Aquest nom baix-aragonès, portat des de la zona Aiora-Ènguera per immigrants que formessin família, pogué fer forrolla cap a les comarques valencianes del Xúquer; amb conservació bastant general de l'accentuació *Maiques*, i algun cas esporàdic de diftongació com en *maíz >* el ben conegut vulgar *máis* (DECH III, 772) o *baïna > báйна*. Heus ací l'única perspectiva que podem albirar. 30

Però si de tota manera hem d'admetre un trasllat en un sentit o altre, fóra menys rebuscat partir de *MAGĪCAS*: terres que uns «savis» bruixots suposarien embruixades; ajudant-hi llur pron. semiculta, donaria *Maīcas* en el Baix Aragó, i en el mossàrab dels 40 moriscos de la zona Xúquer-Xàtiva; i, d'altra banda *aī* per ultracorrecció del canvi accentual, tipus *báina < VAGĪNA, maíz > maīj, faīa > feia*.

Per a aquesta gènesi «màgica», cf. *Malacares*, de MIRACULA (s.v. *mal-*) i *Malavella* (arts. infra).

Mairata, V. *Marata*

MAITINO

Partida del terme d'Elx (XXXVI, 133.13).

Variante mossàrab derivada de *matī*, cat. dial. *maiti* (DECat. v, 542a13-31); *E.T.C.* I, 255), potser amb el sentit de 'camp conreat fora de jornal, en hores molt 55 matinals'. J.F.C.

MAIXELLA

Veïnat del municipi de Serinyà (Gironès).

ETIM. Com que no se'n coneixen mencions antigues, només és possible conjeturar (amb versemblança) que aquest NL vingui del cat. *maixella* 'mandíbula' < MAXILLA (DECat. v, 375, s.v. *maixella*) ¿potser malnom d'un personatge relacionat d'antic amb aquell indret? D'altra banda, però, no pot descartar-se un origen a base d'un NP llatí, com ara MAXILLIUS o més aviat MASCELLIUS, -LLA (cf. Schulze, *Zu lat. Eigenn.*, 301, 307, 400). Ph.R.

Maixumà, V. *Martanyà* Sa *Maixura*, V. vol. I, 194-195

MAJOR

L'adjectiu comparatiu que significa 'més gran' o d'extensió considerable. Designant molts paratges en combinació amb diversos mots topogràfics.

Pla Major, pda. de Fòrnols (Alt Urg.). (XXXVIII, 37.26).

Lo Fener Major, a Enviny (Pallars Sobirà) (XXXVII, 5.14).

Sengles *Terra Major*, a Pauils de Flamicell (XXXVII, 125.11), a Olb, i a Xixona (XXXV, 196.19).

Sengles *Font Major* (o *F. de Major?*), a la Torre de les Maçanes i Castell de Castells (XXXV, 77.26, XXXIV, 164.41). Cf. *Màger* (Font-) art. supra.

En fonètica mossàrab: *maiōr*: la *Era Maior*, a Polop (Marina Val.) (XXIV, 189.18); la *Era Maior* i *Clot de Maior*, a la Vila Joiosa (XXXV, 124.14); la *Foia Maior*, a Rellu de la Marina (XXXV, 146.8). Localitats veïnes 35 totes tres (potser NL d'un sol o dos paratges?)

Puig Major, el cim més alt de Mallorca, entre Sòller i Lluc; *Na Major*, accident coster, a Capdepera (Mallorca) (XLI, 183.13); *Majora*, a Campos (Mallorca) (XLI, 102.10).

Amb fem. analògic: *les Majónes*, a Villalonga de l'Assafor (XXXIII, 50.22). J.F.C.

Sant Major, alqueria antiga del terme d'Escorca (Mallorca): *Alcheria Santmaior* (*Rep. Mallorca*, 114).

Com que aquest *Sant* no s'explicaria, cal sospitar, essent tan antic, que s'hi ocultu algun mot àrab: potser *sūq* 'mercat' (amb assimilació a la nasal i dissim. vocàlica *sommajor*) o *sāni m.* 'sínies (majors)' o *sānad* 'pujada, suport, cim' («sanad: mons» *RMa.* 120, 481). 50 J.F.C.

MAL- (I)

Article de conjunt dedicat als compostos, i algun derivat, de *mal-*, que més convé explicar: en els quals